

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лідзви Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81 Кримінального кодексу України

Київ
26 липня 2023 року
№ 125-3(II)/2023

Справа № 3-124/2023(231/23)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович,
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лідзви Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81 Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Лідзва В.А. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частину першу статті 81 Кримінального кодексу України (далі – Кодекс) „втім, що вона не передбачає можливість прямого (ефективного) умовно-дострокового

звільнення осіб, засуджених до відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі після відбуття ними 25 років покарання“.

Відповідно до частини першої статті 81 Кодексу „до осіб, що відбувають покарання у виді виправних робіт, службових обмежень для військовослужбовців, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або позбавлення волі, може бути застосоване умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Особу може бути умовно-достроково звільнено повністю або частково і від відбування додаткового покарання“.

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Лідзва В.А., який відбуває покарання у вигляді довічного позбавлення волі, звернувся до Вінницького міського суду Вінницької області із заявою про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, мотивувавши її тим, що він „на даний час відбув понад 27 років призначеного покарання, не допускає порушень норм поведінки та режиму, має заохочення“, водночас послався на Рішення Конституційного Суду України у справі про перегляд вироку особі, караній на довічне позбавлення волі від 16 вересня 2021 року № 6-р(П)/2021 (далі – Рішення) та практику Європейського суду з прав людини.

Вінницький міський суд Вінницької області ухвалою від 2 березня 2023 року, залишеною без змін ухвалою Вінницького апеляційного суду від 6 квітня 2023 року, відмовив Лідзві В.А. в задоволенні зазначеної заяви.

1.2. Автор клопотання просить перевірити на відповідність приписам частини першої статті 3, частин першої, другої статті 24, частини другої статті 28, частини третьої статті 63 Конституції України (конституційність) частину першу статті 81 Кодексу та, аналізуючи Рішення, наголошує, що „Конституційний Суд України вказав на необхідність запровадити в національному законодавстві пряму можливість умовно-дострокового звільнення для осіб, засуджених до довічного позбавлення волі“.

Лідзва В.А. твердить, що Закон України „Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України

та Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини“ від 18 жовтня 2022 року № 2690–ІХ „не вніс змін до частини 1 статті 81 Кримінального кодексу щодо можливості умовно-дострокового звільнення від відбування покарання без попередньої заміни довічного позбавлення волі більш м’яким покаранням, яка була визнана <...> неконституційною, але не замінена новими положеннями всупереч чіткій вимозі у рішенні“.

Автор клопотання вважає, що „відсутність законодавчого закріплення умовно-дострокового звільнення осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі, суперечить вимогам Конституції України та Рішенню“; „оскаржувані положення є дискримінаційними і не відповідають принципам ЄСПЛ“; а зміни, що було внесено до Кодексу зазначеним законом, „не гарантують пряму можливість умовно-дострокового звільнення осіб, засуджених до відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі після 25-ти років відбутого покарання, без проходження попередньої процедури заміни покарання на більш м’яке“. Відтак, на його думку, частина перша статті 81 Кодексу не відповідає Конституції України, „що вже було встановлено“ у Рішенні.

Обґрунтовуючи свої твердження, Лідзва В.А. цитує приписи Конституції України, законів України, посилається на рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення в його справі, копії яких долучено до конституційної скарги.

2. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі є наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги (пункт 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

Лідзва В.А. просить перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину першу статті 81 Кодексу, яка вже була предметом конституційного контролю та Конституційний Суд України Рішенням визнав її

такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), втім, що вона унеможлиблює її застосування до осіб, яких засуджено до відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лідзви Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81 Кримінального кодексу України на підставі пункту 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

2. Ухвала Третньої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**